

Dr. Vahdettin ERTAŞ

Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı

(5 Şubat 2015)

**TÜRKİYE ELEKTRONİK FON DAĞITIM PLATFORMU
«Fırsatlar ve Yeni Açılımlar» Paneli Açılış Konuşması**

Sayın Başkanlar, Sermaye Piyasamızın Değerli Temsilcileri, Kıymetli Basın Mensupları

Bugün hayırlı bir iş için bir araya gelmiş bulunuyoruz. Uzunca bir süredir üzerinde çalıştığımız Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu (TEFAS)'nu tanıtmak ve uygulamaya aldığımız 9 Ocak'dan buyana geçen yaklaşık bir aylık süredeki gelişmeleri değerlendirmek üzere bu paneli düzenlemiş bulunuyoruz.

Hepinize hoş geldiniz diyorum, sizleri saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Konuşmama başlarken bu önemli projenin tamamlanmasında emeği geçen tüm yatırım kuruluşlarına, Sermaye Piyasaları Birliği'ne (TSPB/Birlik), Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği'ne (TKYD), Takasbank yönetimi ve çalışanlarına ve Kurulumuzun Kurumsal Yatırımcılar Dairesi Başkanı, yöneticileri ve tüm çalışma arkadaşlarıma en içten teşekkürlerimi ifade ediyorum.

Değerli hazirun, küresel piyasalarda zor bir yılı geride bıraktık. FED tahvil alım programını sonlandırdı. Faiz artırımını yapacağına ilişkin kuvvetli beklentiler devam ediyor. Avrupa henüz resesyondan çıkamadı, küresel büyüme oranları beklenen ivmeyi yakalayamadı.

Bütün bu gelişmeler Japonya ve Çin Merkez Bankasına ilave olarak Avrupa Merkez Bankası (AMB)'ni yeni bir genişletici para politikası uygulamaya yönlendirdi. AMB Mart 2015 döneminden başlayarak Eylül 2016'ya kadar aylık 60 milyar Euro'luk yeni bir tahvil alım programı başlatacağını ilan etti.

Bu zorlu süreç içerisinde Türkiye sermaye piyasaları iyi bir performansla 2014 yılını tamamladı. Geçen yıl BES katılımcılarının sayısı 1 milyon artarak 5 milyonu, portföy büyüklüğü de 38 milyarı aştı. Uzun yıllar sonra yatırım fonlarında ilk defa 5,5

milyar TL'lık bir portföy büyümesi ile 3,2 milyon hesaba ve 35,5 milyar TL'lık bir portföy büyüklüğüne ulaştık.

183 ayrı başvuru kapsamında 240 milyar TL'lık tahvil, bono, sukuk, ipotek teminatlı menkul kıymet gibi sermaye piyasası aracı ihracı Kurulumuzca onaylandı. Artık sadece bankalar değil, banka dışı mali kuruluşlar, reel sektör şirketleri ve KOBİ'ler de tahvil ve benzeri borçlanma aracı ihraç ediyorlar. Bu konuda bugüne kadar seçici olduk, bundan sonra da olmaya devam edeceğiz.

BİST 100 endeksi %26,7 artışla dünya Borsaları arasında altıncı sırada ve önemli bir performansla yılı kapattı. Halka arzlarda küresel ölçekte görülen azalma maalesef ülkemizde de yaşanmakta. Düşük faiz oranı ortamında, firmalar halka açılma yerine kredi ya da borçlanma araçları ile finansmanı tercih etti.

FED'in faiz artırım sürecini başlatması ve çalışmalarını son aşamaya gelen sermaye piyasaları için devrim niteliğinde olan Sn. Başbakanımızın açıkladığı Öncelikli Dönüşüm Programları arasında yer alan halka açılmaların ve öz kaynakla finansmanın teşviki düzenlemelerinin hayata geçirilmesi ile birlikte, ülkemizde halka arzlardaki büyümeyi hep beraber gözlemleyeceğimize inanıyoruz.

Değerli katılımcılar, faizsiz finansal araçlar üzerinde önemle durduğumuz bir konu. Yaptığımız yeni düzenlemeler neticesinde, 2013'de 3,1 milyar TL olan sukuk izinleri, 2014 yılında 12 milyarı aştı. İslam Kalkınma Bankası'nın 6 milyar dolarlık sukukları Borsa'da işlem görmeye başladı. 2013 yılında ilk düzenlemesini yaptığımız faizsiz enstrümanlardan oluşan emeklilik fonlarında 2014 yılı sonunda katılımcı sayısı 398 bin kişiyi, fon büyüklüğü de 1,1 milyar TL'nı aştı.

Bireysel emeklilik sistemindeki bu yapılanmayı yatırım fonlarında da görmek istediğimizi burada da büyük bir pazarın olduğunu ifade etmek isterim. Mevzuat oluşturma sürecini büyük ölçüde tamamladık, bundan sonra ancak düzeltici küçük değişiklikler söz konusu olabilecek.

Sermaye piyasalarımızda kurumsal yatırımcı tabanımızı geliştirmek için önemli bir araç olarak gördüğümüz, bugünkü toplantının gündemini oluşturan TEFAS'ı daha önce ilan ettiğimiz gibi 9 Ocak 2015'te uygulamaya aldık.

30 Haziran 2015'e kadar gerek aracı kuruluşlarımızın gerekse portföy yönetim şirketlerimizin ve yatırım fonlarının yeni düzenlemelere uyum süreci tamamlanmış olacak. 1 Temmuz'dan itibaren artık yeni bir sermaye piyasası ile buluşacağız. Bundan sonra iş, portföy yöneticilerine, yatırım kuruluşlarımıza, Borsa, Takasbank, MKK gibi tamamlayıcı kuruluşlarımıza düşüyor.

Değerli katılımcılar, biz SPK olarak, bir atletizm yarışı için gerekli olan pisti oluşturmaya çalıştık. Bu pistte yarışacak atletleri akredite ettik, sıra siz yarışmacılarda. Bu yeni dönemde hepimiz çok daha dikkatli olalım. Risk yönetimini ihmal etmeden yatırımcılarımıza en iyi performansı ve hizmeti sunalım.

Yerli ve küresel tüm yatırımcılar velinimetimiz. Lütfen yatırımcılarımızı risk ve getiriler konusunda tam ve doğru bilgilendirelim, bu tarihi dönüşüm sürecini en iyi şekilde değerlendirelim. Kısa vadeli küçük kazançlar yerine piyasayı büyütme, adil bir rekabet ortamında mevzuata ve etik kurallara uyum ve İstanbul'u yakın bir tarihte finans merkezi yapma vizyonu kapsamında faaliyetlerimizi yürütelim.

Halka arzlar konusunda daha fazla çalışmamız gerekiyor. Halka arzlar sermaye piyasalarının can suyu, yeniliği, heyecanı. Bu piyasayı canlı tutmak için tüm paydaşlara ve yatırımcılarımıza büyük görev düşüyor. Buradan iş dünyamıza, yatırım kuruluşlarımıza sesleniyorum. Korkmayın, çekinmeyin sermaye piyasalarının nimetlerinden kazan kazan formülüyle yararlanın. Yatırımcıları mağdur edecek şirketlerden ve kötü niyetli kişi ve kuruluşlardan uzak durun.

Bu heyecanı yakalamak için Sermaye Piyasaları Birliği'nden talebim, halka arzlar konusunda bir çalıştay yapalım, yakın dönemde halka açılmış, açılmayı düşünen şirketlerimizi, yatırımcılarımızı, sektör paydaşlarını bir araya getirelim. Sermaye piyasalarımız ve ülkemizin 2023 vizyonu için bu konuya özel bir ağırlık verelim.

Halka arzlar ve öz kaynakla finansman için önemli bir vergi teşviği geleceğini, Sn. Başbakanımızın açıkladığı Öncelikli Dönüşüm Programı'nda yer aldığını ifade ettim. Teknik çalışmalar büyük ölçüde tamamlandı. Bunu fırsata dönüştürelim.

Değerli katılımcılar, sermaye piyasalarımızın en önemli aktörleri arasında kolektif yatırım sektörü gelmekte. Sektör ülkemizde uzunca bir süredir beklenen büyümeyi gerçekleştirilemedi. Yatırım fonlarımızda uzunca bir aradan sonra ilk defa 2014 yılında reel bir büyüme sağladık.

Önceki yıllarda dağıtım kanallarının yetersiz olması, rekabet eksikliği, fon performanslarını karşılaştıran ve yatırımcılara sunan ortak bir platformun bulunmaması gibi nedenlerle sektörde büyüme hedeflenen düzeyde gerçekleşmedi. Artık ülkemizde enflasyon ve faizler hızlı bir düşüş trendinde, yatırımcılar bu yeni dönemde yeni arayışlara yönelecek. Burada ilk adresin kurumsal yatırımcılar olması gerektiğine inanıyoruz.

Bunu yaparken bir taraftan mali sisteme yeni tasarrufların çekilmesini diğer taraftan da yastık altı altın ve döviz gibi verimsiz alanlarda değerlendirilen birikimlerin finans sistemimize çekilmesi öncelikli alanlarımız arasında yer almalıdır. Burada sadece yurt içi yatırımcılar değil, aynı zamanda yurt dışında yaşayan 5 milyonun üzerindeki vatandaşlarımız ve tabii ki küresel yatırımcılar hedef kitemiz içinde yer almalıdır.

Mevcut durumda bireysel emeklilik fonları dahil toplam fon büyüklüğü 70 milyar TL'ni aştı. Yıl sonu 90-100 milyar arasında bir rakamı hedefliyoruz. Geline noktanın ülkemizin makroekonomik büyüklükleri ile kıyaslandığında yeterli olmadığını, önümüzde alınabilecek büyük bir mesafenin olduğunu görüyoruz.

BES'de sağlanan başarının yatırım fonu sektöründe de gerçekleştirilmesi için, yeni Sermaye Piyasası Kanunu ile yatırım fonu düzenlemelerinde köklü değişikliğe gittik. Fon kuruluşunun ve yönetiminin bu konuda uzmanlaşmış portföy yönetim şirketleri tarafından yapılmasını sağladık. Portföy saklayıcısı mekanizması ile güvenliğin en üst düzeye çıkarılması yönünde adımlar attık. AB düzenlemelerine uyumlu ikincil düzenlemeler tamamlandı, yeni fon türleri piyasamıza kazandırıldı.

Değerli konuklar, bu adımların en sonucusu da TEFAS'tır. TEFAS'ı kısaca tek bir yatırım hesabı üzerinde faaliyette olan yatırım fonlarına erişim imkânı sağlayan elektronik bir fon süpermarketi olarak tanımladık. TEFAS, iyi olanın kazanacağı elektronik bir platform. Yeni dönemde TEFAS bizim için kendisinden çok şey beklediğimiz bir yapılanma. Bu platformu tanıtmaya, büyütme ve düzgün çalıştırma konusunda elimizden geleni esirgemeyeceğiz.

Tek tek TEFAS'a üye tüm kuruluşların sitelerini inceliyoruz. Burada yatırımcıya zorluk çıkaran, bürokratik engel koyan, işlemleri caydırıcı ifadelere yer veren tüm kuruluşları buradan uyarıyorum.

Yatırımcılarımıza en kolay erişimi sunan yapılanmaya bir an önce geçin, yoksa önce uyarılır sonra, cezalandırılırsınız. Gerekirse platforma üyeliğiniz ve fon kurma ve satma yetkileriniz de elinizden alınır. Bu konudaki kararlılığımızı burada bir kez daha ifade etmek istiyorum.

TEFAS'ın dünyada yer alan diğer açık uçlu mimari yapılardan temel farkı ve avantajı, özel şartlara tabi olanlar hariç, tüm fonların merkezi tek bir platformda işlem görmesidir. Bu özelliğiyle, dünyaya örnek gösterilebilecek bir sistemdir.

TEFAS yatırımcılarımız için büyük bir imkan, yatırım kararı verirken gerekli olan bilgilerin önemli bir kısmını sunan bir yapı. Bizim tasarruf sahiplerimize mesajımız yatırım kararı vermeden önce "fonturkey.com.tr" adlı siteyi lütfen inceleyin.

Biz yatırım fonlarının vadesiz mevduata alternatif bir yapı olmasını istemiyoruz. Bunun yerine yerli yabancı, büyük küçük, her düzeydeki yatırımcılarımıza farklı seçenekler sunan önemli bir yatırım alternatifi olmasını istiyoruz. Burada sizlerin göstereceği performans, bunun sürdürülebilirliği ve yatırımcılara sunacağınız hizmetin kalitesi belirleyici olacaktır.

TEFAS canlı bir yapı, geliştirmeye açık bir mimari, o nedenle siz paydaşlardan, basınımızdan, yatırımcılarımızdan gelecek her öneri bizler tarafından değerlendirilecek, yatırımcılara yararlı olacak her öneri hayata geçirilecektir.

Oldukça kısa bir süre zarfında TEFAS'ın fon sektörü üzerindeki olumlu etkilerini görüyoruz. Özellikle site ziyaretçilerinin Amerika'dan Güney Afrika'ya, Rusya'dan Avrupa'nın pek çok ülkesine, yurdumuzun da hemen hemen her şehriden olması bizi gelecek adına heyecanlandırıyor.

Değerli sektör temsilcileri, bundan sonraki süreçte, TEFAS kullanımının yaygınlaşması için ulusal ve küresel ölçekte tanıtım önemli. Hem TEFAS hem de yatırım fonlarını tanıtan bir iletişim ve tanıtım kampanyasını ivedilikle başlatmalıyız.

Konuşmama son verirken, bugünkü paneli düzenleyen başta Sermaye Piyasaları Birliği ile Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği'ne, siz değerli katılımcılara teşekkür ediyor, TEFAS'ın sektörümüze ve ülkemize hayırlı olmasını temenni ediyorum.